

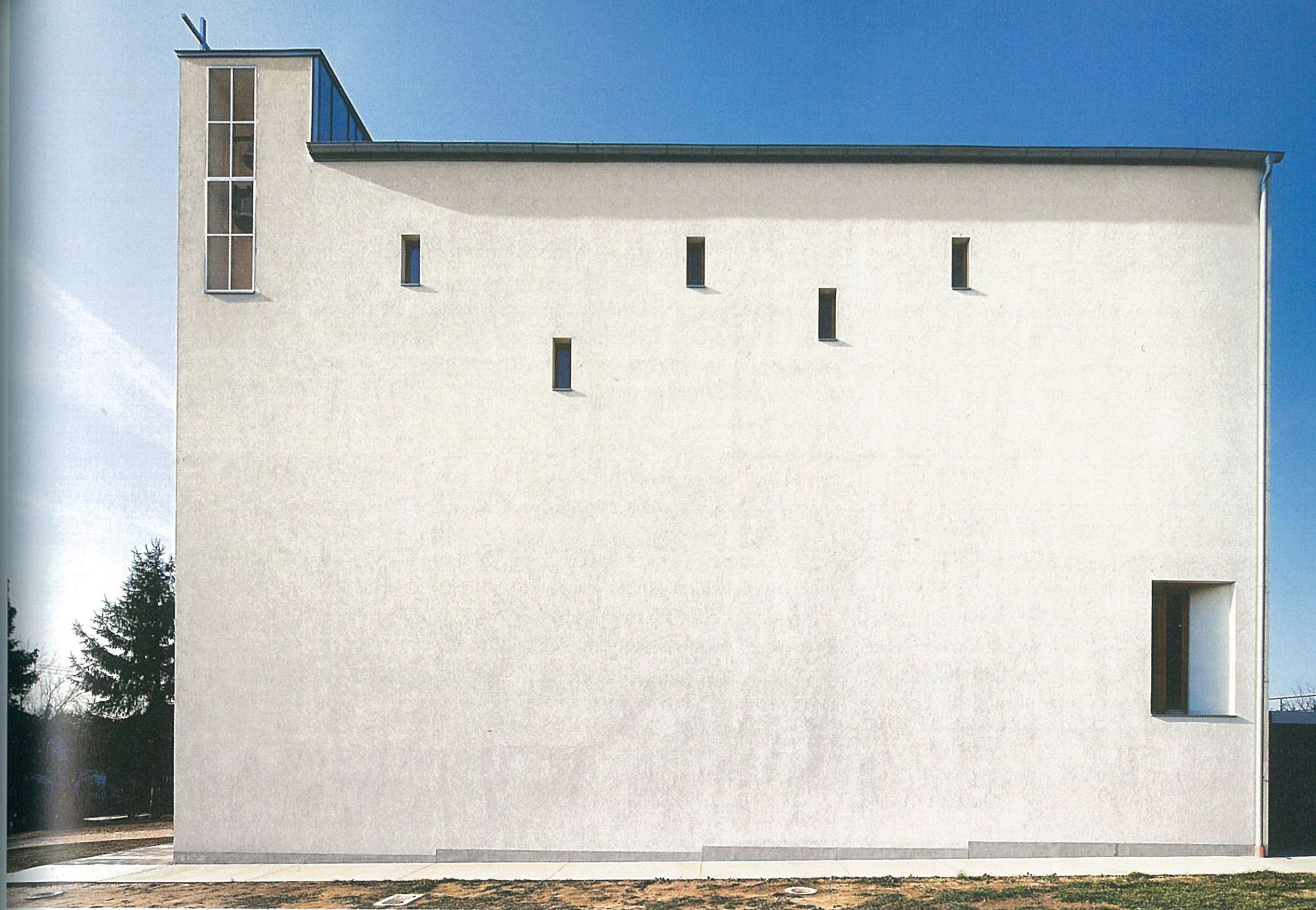
zöveg:
Katona Vilmos
pítészt:
Saláts Mihály,
omogyi-
oma Katalin
otó:
Bujnovszky
amás

MESTERVONÁSOK

Isteni Irgalmasság temploma Kismegyeren

MAGYARORSZÁGI BENCÉS REND NEMCSAK PANNONHALMÁN ÉLI MEGÚJULÁSÁT. AZ ANYAMONOSTORBAN ZAJLÓ ÉPÍTKEZÉSEK
LMUTATNAK A FORMÁLIS EGYSZERŰSÉGEN. TERVEIK MAGASRENDŰ EGYSÉGET VALÓSÍTANAK MEG, MELYBEN A SZEGÉNYSÉG IDEÁJA ÉS
KERESZTÉNY NYITOTTSÁG ÜZENETE ÖLT TESTET. SZENT MÁRTON HEGYÉTŐL MINDÖSSZE TIZENHÁROM KILOMÉTERRE, KISMEGYER ÚJ
MPLOMA IS EZEKBŐL AZ ESZMÉKBŐL FOGANT.

Az eg
hiszen
keltő é
repe v
dens e
egyen
tükröz
ki mag
A G
kedő l
épült k
az 18
is a h
deréks
telekhe
Bár a
a körn
hátrah
táruk
narthe
és egy
sának
súlyoz
- a mé
a baro
tetet. A
nyai sz
dinam

A barokk kápolnára óvatosan felnyíló d

A NYERS TÉGLAFALAKON NÉHOL MEGLEPŐ, KOMPONÁLTNAK TŰNŐ ALAKZATOK RAJZOLÓDNAK KI: A NEGYVENNÉGY BORDÁVAL FELKÖNNYÍTETT APSZIS DÉLI SZÖGLETÉBEN FERGÉN METSZETT KERESZT JELENIK MEG OLYKOR. JÓ LENNE HAJNALTÓL ALKONYATIG ELIDŐZNI ITT ÉS FIGYELEMMEL KÍSÉRNI A NAPPÉNY LASSÚ VONULÁSÁT AZ ÉPÍTETT SZERKEZETEN.

Narthex sarkába rejtett h

Az egyház képe korunkban megváltozott, hiszen be kell érnie kevésbé figyelemfelkeltő építészeti eszközökkel, miközben szerepe változatlan: emlékeztetni a hit transzcendens erejére. Esztétikai üzenetében az etika egyéni és társadalmi jelentőségét igyekszik tükrözni. Finomabban és őszintébben fejezi ki magát – a lélekhez szól.

A Györhöz tartozó falu közepén emelkedő kálváriadomb, és a rajta 1780 után épült későbarokk Szent Anna-kápolna már az 1809-es Napóleonnal vívott csata idején is a hely magaslátát jelölte. A település derékszögű úthálózatába lazán illeszkedő telekhez a városból érkező főútról jutunk. Bár a templom fehér tömege súlyos elem a környező házak oldott ritmusában, kissé hátrahúzódva szabad teret enged a felárulkozásnak. A markáns homlokzat egy narthexet (pillérekkel tagolt előcsarnokot) és egy harangtornyot egyesít. Már tagolásának sűrűsödésében is feltűnik a kiegyensúlyozott aszimmetria, amely balról jobbra – a még csak tervben lévő közösségi háztól a barokk kápolna irányába – vezeti a tekintetet. A pillérek a Fibonacci-sorozat számárányai szerint osztják a homlokzatot, így e rejtett dinami-

Párkányvonala a kápolnáéval esik egybe. Egy alkalmas nézetben úgy tűnik, mintha a kis torony a zömök templomtömeget folytatná. A régi és új épület versengés helyett párbeszédbe kezd. Szorosra fűzött közösség ez. Miatta nyílik ablak az egyenes záródású szentély mellett, amelyen át imádság közben is rálátni a kápolnadombra.

A templom egyetlen nagy szeme délre néz. Napközben sok fény érkezik innen, melyben a teherhordó falak belül vakolatlan felülete a téglaszín ezer és egy árnyalatát mutatja meg. A nyugati megnyitás a kórus felől falécekből sávozott fénymintákat fest a téгла barázdált szöttezésére. Néhol meglepő, komponálnak tűnő alakzatok rajzolódnak ki: a negyvennégy bordával felkönnyített apszis déli szögletében ferdén metszett kereszt jelenik meg olykor. Jó lenne hajnaltól alkonyatig elidőzni itt és figyelemmel kísélni a napfény lassú vonulását az épített szerkezeten.

Az oldalak öt-öt magas lőrésablaka és a tető keskeny bevilágítója az egységes tömeg és tér monumentalitását erősíti. A harminchárom szaruállásból szerkesztett nyitott fedélszék alatt mégsem egyhangú és rideg a felszentelt hely. A téгла meleg színén és a precíz asztalosmunkával készített, borovi fenyőbútorok frissességén túl az archetipikus ház mértani harmóniájának is köszönhető ez.

A templom két fő metszetében és alaprajzában arany metszészakozati oldalarányok érvényesülnek. Erős tervezettség sejtene e mögött, ha nem tudnánk, hogy a szépség érzéke velünk született képesség. Egy magasabb rendű tudatosság lenyomata.

Miként az arany metszés arányában, úgy a templom tengelyében is feltűnik valami irracionális. A hajó – így a feszület és a tabernákulum – tengelye nem esik pontosan a tetőgerinc alá, mivel a szentély a sekrestye felől

alig két lábbal beljebb kezdődik. E csekély eltolódást egy sima falszakasz jelzi és az északi fal 2-3 fokban szélesedő koszorúgerendája veszi fel. Déli párja az a szakasz, ami a szentély ellentétes sarkát a rejtett harangtorony belső élével összeköti. A két párhuzamos él a templom elő- és hátfalával egy paralelogrammát ír a térbe, amely enyhén a történelmi kápolna felé fordul. Ennek oka ismét a párbeszédben keresendő...

A harangtorony belső éléhez fut a karzatlépcső mellvédvonala is. A vonalat tartva a lépcsőkart csak a teherhordó fal irányába lehetett szélesíteni, ezért ott egy titokzatos mélyedés keletkezett. Itt a falnak már története van, amelynek jeleit olvasni lehet. Észrevétlen tollvonások ezek múlt és jelen mezején, melyek beavatnak a mű és az alkotó gondolkodásába. A szerkesztésnek e közvetlenség valós karaktert kölcsönöz, miközben a tér csöndben helyé válik.

Fénymintákkal átrajzolt homogén térbelső

Skolasztikus rend szerint felkönnyített szerkezetek

Építész tervezők:

**Balázs Mihály, Somogyi-Sol
Katalin**

Építész munkatársak:

Tatár Balázs, Török Dávid

Megbízó:

**Pannonhalmi Főapátság
(Dr. Várszegi Asztrik főapát
Bartók Ferenc OSB plébáno**

Kert:

Hlatky Katalin

Tervpályázat:

2004

Templomszentelés:

2011. szeptember 25.

Beépített bruttó alapterület:

608 m²

Az épület nettó alapterülete:

548 m²

Plébánia (második ütem):

178 m²

Templom (első ütem):

345 m²

Urnatemető (első ütem):

24 m²

Falba mélyített karzatlépcső

